בס"ד "הדף היומי לתולדותינו"

יום ב', י"ב בחשון תשס"ו (14 בנובמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

*היום, **י"ב בחשון** – 10 שנים **להירצחו של** ראש ממשלת ישראל, **יצחק רבין**.*
לציון יום כבד זה, המאמר והדברים הבאים:

המונח "**דתי**" אינו מופיע במקרא, בתנ"ך. המילה "**דת**" כן מופיעה, בעיקר בכתובים – כגון מספר פעמים במגילת אסתר. למשל, **"...ישנו עם אחד ... בין העמים ודתיהם שונות מכל עם ואת דתי המלך אינם עושים..."** [אסתר ג' 8] הפן השני של המטבע? – המונח "חילוני" אינו מופיע כלל וכלל במקורותינו. על רקע זה...

=יגאל עמיר הוא רוצח דתי.
קביעה זו נשענת על פעולת זיהוי שכמותה נעשות רבות כמעשה שיגרה יומיומי שבו פרטים או קבוצות מזוהים באמצעות מערכת של שמות, מושגים וכינויים בעלי משמעות מקובלת. מאחורי קביעה זו עומדות, למעשה, שתי פעולות זיהוי נפרדות שיכלו להיעשות בנפרד זו מזו: עמיר הוא רוצח, ועמיר הוא דתי. השאלה הבסיסית העולה מן הזיהוי הכפול הזה היא: **באיזו מידה, אם בכלל, יכולים שני הזיהויים הללו, דתי ורוצח, לדור בכפיפות אחת?** ספק זה מתעורר על רקע העובדה שפעולת זיהוי אחת, "רוצח" מעידה על האיסור ההלכתי החמור שעליו עבר, ופעולת הזיהוי השניה, "דתי", מעידה על השתייכות וזהות המתאפיינות במחוייבות למסורת הדתית ולהלכה. על-פי עולם המושגים המקובל על כל חלקיה של החברה הישראלית, ובכלל זה החברה הדתית לגווניה, עמיר הוא רוצח כיוון שהוא רצח, והוא דתי כיוון שבדפוסי התנהגותו הוא שומר על מספר מוגדר ומצומצם של מצוות הנתפסות בעיני החברה כמספיקות להגדרת אדם כדתי.
כמו שאפשר לתאר אדם כנואף דתי, רמאי דתי אנס דתי וגנב דתי, ובלבד שישמור על אותן מצוות מוגדרות, כך אפשר גם לומר רוצח דתי. המכנה המשותף המוכר והידוע של איסורי גילוי עריות ושפיכות דמים הוא הכלל שנקבע לגביהם: **"ייהרג ובל יעבור"**. כלל זה מציב את שני האיסורים הללו, יחד עם עבודה זרה, בדרגת החומרה העליונה ביותר [על איסורים אלה נחרב הבית הראשון.]המכנה המשותף השני של שני איסורים אלה הוא שדרגת חומרתם הגבוהה אינה מספיקה כדי לייחס להם מעמד של מצוות מכוננות המהוות תנאי הכרחי להגדרת אדם כדתי וכמשתייך לחברה הדתית. במלים אחרות: אדם דתי יכול לעבור על איסורים חמורים אלה, כמו גם על מגוון רחב של איסורים אחרים בדרגות חומרה שונות, ועדיין להישאר דתי הן בתודעה העצמית שלו, הן בתפיסתה של החברה הדתית, והן במונחיה של החברה הלא-דתית.
מהו התסריט הדמיוני האפשרי שבעקבותיו יהיה מוסכם על הכל שיגאל עמיר התפקר, חזר בשאלה וחדל מלהיות דתי? יהיה זה רק אם שומריו יבחינו שחל שינוי בדפוסי התנהגותו המאפיינים חלק מן השיגרה הדתית הקבועה: הוא יצא לטיול הבוקר שלו בכלא בגילוי ראש, או שבאחד מימי השבת תישמע מוסיקה ממכשיר הרדיו שבתאו, ובוודאי אם המצלמות העוקבות אחריו יגלו כי מיד לאחר שאכל בשר הוא שתה ספל קפה עם חלב. אז, ורק אז, בעולם המושגים של החברה הישראלית, ובכלל זה גם החברה הדתית והחרדית, ייחשב יגאל עמיר כמי שחדל להיות דתי.=

"כאשר שמענו כן ראינו בעיר ה' צב-אות בעיר אלוקינו, אלוקים יכוננֶה עד עולם סלה."[תהלים מ"ח 9]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **שני** בשבת
בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!
הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל